

Силабус
навчальної дисципліни

**«ВІЙСЬКОВО-МЕДИЧНА ПІДГОТОВКА
ТА МЕДИЦИНА НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ»**

найменування дисципліни

Галузь знань	22 Охорона здоров'я
Спеціальність	224 Технології медичної діагностики та лікування 221 Стоматологія 223 Медсестринство
Освітньо-професійна програма	Лабораторна діагностика Стоматологія ортопедична Медико-профілактична справа
Освітній ступінь	молодший спеціаліст
Статус дисципліни	нормативна
Група	II ЛД-11, II СО-11, II МПС-11
Мова викладання	Українська
Кафедра, за якою закріплена дисципліна	Кафедра хірургічних дисциплін і невідкладних станів
Викладач курсу	Назар Орест Юрійович викладач вищої кваліфікаційної категорії, викладач-методист
Контактна інформація викладача	E. mail: orestnazar0@gmail.com
Консультації	Відповідно до розкладу консультацій. Можливі он-лайн консультації через ZOOM, Meet, або подібні ресурси. Для погодження часу он-лайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача або дзвонити.
Сторінка курсу	
Опис навчальної дисципліни	Кількість кредитів – 2 Загальна кількість годин – 60 Модулів – 1 Рік підготовки – 2-й Семестр – 4-й, 3-й Лекції – 12 год. Практичні заняття – 20 год. Самостійна робота – 28 год.
Коротка анотація курсу	<p>Дисципліна «Військово-медична підготовка та медицина надзвичайних ситуацій» є нормативною дисципліною спеціальностей 224 Технології медичної діагностики та лікування, 221 Стоматологія та 223 Медсестринство.</p> <p>Предметом вивчення навчальної дисципліни є основні завдання медичної служби Збройних сил України у воєнний час; організація лікувально-евакуаційних заходів у ЗСУ; структура організації Державної служби медицини катастроф; особливості різного виду аварій, стихійних лих; принципи лікувально-евакуаційного забезпечення населення в системі Державної служби медицини катастроф; особливості організації лікувально-евакуаційних заходів в осередках масового ураження; принципи надання медичної допомоги пораненим та хворим під час бойових дій та при над-</p>

звичайних ситуаціях; різновиди засобів індивідуального і колективного захисту, індивідуального медичного захисту.

Мета та цілі курсу

Метою вивчення вибіркової дисципліни «Військово-медична підготовка та медицина надзвичайних ситуацій» є формування у майбутніх фахівців умінь та компетенцій для розвитку почуття готовності до надання медичної допомоги пораненим і хворим під час надзвичайних ситуацій у мирний та воєнний час, усвідомлення, що своєчасне і професійне надання першої медичної допомоги підвищує шанс щодо збереження життя пораненого, а успішність та якість лікування поранених і хворих залежить від вирішення питань забезпечення майном та технікою в умовах сучасної війни та надзвичайних ситуацій.

Згідно з вимогами освітньої програми студенти повинні:

знати:

- керівні документи, що регламентують організацію та проведення підготовки військовослужбовців з тактичної медицини;
- основні завдання та організаційну структуру роти, батареї, батальйону, дивізіону, відповідної бригади;
- функціональні обов'язки санітарного інструктора роти (батареї);
- табельні індивідуальні та групові засоби медичного оснащення (до рівня медичного пункту батальйону включно), їх призначення і застосування;
- організацію проведення і засоби санітарно-гігієнічних та протиепідемічних заходів в підрозділі, на місці його розташування та у осередках надзвичайних ситуацій;
- основні принципи, правила та алгоритми надання домедичної допомоги в секторі обстрілу, секторі укриття при веденні бойових дій та у міжбойовий період, відповідно до діючих стандартів і протоколів;
- способи відтягування, перенесення, переміщення пораненого з сектору обстрілу в сектор укриття;
- основні принципи сортування поранених та алгоритм його проведення при виникненні санітарних втрат, в т.ч. масових;
- основні принципи медичної допомоги при бойовому стресі, заходи профілактики бойової втоми;
- основи ведення медичної облікової і звітної документації, правила заповнення медичної інформаційної картки;
- методику викладання та тематику занять з підготовки військовослужбовців з тактичної медицини;
- основні завдання медичної служби Збройних сил України у воєнний час;
- основи організації лікувально-евакуаційних заходів у військах;
- основи воєнної патології поранень та уражень;
- завдання та структуру організації Державної служби медицини катастроф, заклади та рухомі формування служби, обсяг роботи сестри медичної в складі бригад екстреної медичної допомоги та рятувальних загонів;
- причини виникнення та класифікацію надзвичайних ситуацій, особливості та медико-тактичні характеристики різного виду аварій, стихійних лих, принципи захисту населення від вражаючих факторів екстрених ситуацій та при застосуванні сучасної зброї;
- принципи лікувально-евакуаційного забезпечення населення в системі Державної служби медицини катастроф;
- особливості організації лікувально-евакуаційних заходів в осередках масового ураження;
- принципи надання медичної допомоги постраждалим внаслідок аварії

на радіаційно небезпечних об'єктах, одиниці виміру радіоактивності та йонізуючого випромінювання (дозиметричний контроль), клінічну класифікацію променевої хвороби;

- типові синдроми отруєнь та обсяг домедичної допомоги при ураженні сильнодіючими отруйними речовинами, антидоти та їх використання; класифікацію та характеристику стихійних лих, принципи надання невідкладної допомоги в районі стихійних лих;
- основи організації захисту хворих та персоналу лікувально-профілактичних установ у надзвичайних ситуаціях;
- організацію і засоби санітарно-гігієнічних та протиепідемічних заходів у надзвичайних ситуаціях;
- умови діяльності медичної служби Збройних сил у сучасній війні;
- організацію харчування військовослужбовців на принципах аутсорсингу;
- уражаючу дію сучасної зброї;
- величину та структуру імовірних санітарних втрат у зоні локальних бойових дій;
- загальну організацію медичного забезпечення військ у воєнний час;
- екологічну обстановку на території України, регіону та імовірні аварії й катастрофи;
- практику проведення пошукових та аварійно-рятувальних робіт службами екстреної до допомоги в інших країнах;
- досвід роботи служби екстреної медичної допомоги під час ліквідації наслідків великомасштабних надзвичайних ситуацій різного походження;

вміти:

- застосовувати табельні індивідуальні та групові засоби медичного оснащення;
- організовувати та надавати домедичну допомогу пораненим та ураженим в обсязі наведених у стандарті алгоритмів, застосовуючи наявні медичні засоби в умовах бойової обстановки;
- організовувати медичне забезпечення роти в різних видах бойових дій;
- організовувати та забезпечувати відтягування, перенесення, переміщення пораненого різними способами із сектору обстрілу в сектор укриття (евакуації);
- організовувати завантаження та розвантаження поранених і уражених в санітарний транспорт;
- організовувати та забезпечувати витягування поранених і уражених із бойових транспортних засобів;
- організовувати та проводити сортування поранених при виникненні санітарних втрат (в т.ч. масових);
- надавати домедичну допомогу при бойовому стресі, проводити профілактику бойової втоми, посттравматичного стресового розладу;
- заповнювати та вести облікову і звітну документацію, медичну інформаційну картку;
- визначати характер і ступінь тяжкості поранень та уражень ядерною, хімічною і біологічною (бактеріологічною) зброєю;
- організовувати та проводити заняття з підготовки військовослужбовців роти (батареї) з тактичної медицини;
- проводити санітарно-гігієнічні і протиепідемічні заходи у підрозділі (у місці його розташування та при переміщенні);
- надавати домедичну та долікарську допомогу пораненим і ураженим в умовах бойової обстановки;

	<ul style="list-style-type: none"> – організувати медичне забезпечення роти та батальйону в різних видах бойових дій; – надавати домедичну та долікарську допомогу в осередках надзвичайних ситуацій у мирний та воєнний час; – користуватися засобами індивідуального і колективного захисту, а також засобами індивідуального медичного оснащення; – проводити медичне сортування та евакуацію потерпілих в осередках масового ураження; – працювати з приладами хімічної розвідки та дозиметричного контролю; – проводити санітарну (спеціальну) обробку потерпілих та об'єктів навколишнього середовища в осередках хімічного, радіаційного і бактеріологічного ураження; – надавати домедичну допомогу в разі отруєння сильнодіючими отруйними речовинами; працювати в складі бригад і загонів екстреної медичної допомоги в осередках масового ураження.
<p>Програмні результати навчання</p>	<p>ПРН 1. Володіти основами знань з циклів загальної та професійної підготовки з метою розв'язування задач різного ступеня складності в процесі надання пацієнтам стоматологічної допомоги в межах кваліфікації.</p> <p>ПРН 2. Знаходити рішення при виконанні типових фахових задач, мати достатню компетентність щодо методів лікування та профілактики стоматологічних захворювань в межах кваліфікації.</p> <p>ПРН 3. Комбінувати поєднання різних технологічних прийомів при вирішенні нетипових професійних завдань..</p> <p>ПРН 4. Застосовувати знання та навички із циклів загальної та професійної підготовки при вирішенні спеціалізованих завдань.</p> <p>ПРН 5. Аналізувати результати виконаної роботи, усвідомлювати персональну відповідальність за кінцевий результат.</p> <p>ПРН 6. Аргументувати висновки на кожному етапі професійної діяльності.</p> <p>ПРН 7. Оцінювати якість виконаної роботи, корегувати професійні дії з метою усунення негативних наслідків.</p> <p>ПРН 8. Брати участь у професійних лекторіях, тренінгах, обговореннях з метою поглиблення та вдосконалення професійних навичок.</p> <p>ПРН 9. Давати відповіді на проблемні питання, пов'язані з фаховою діяльністю, логічно прослідковуючи взаємозв'язки.</p> <p>ПРН 10. Проявляти інтерес до людей як до об'єктів своєї професійної діяльності. Турбуватися про здоров'я пацієнтів на етико-деонтологічних засадах.</p> <p>ПРН 11. Погоджувати з колегами плани професійної діяльності, виявляти проблеми та знаходити шляхи їх конструктивного рішення.</p> <p>ПРН 12. Демонструвати повагу до етичних принципів, проявляти позитивну професійну, соціальну та емоційну поведінку в фаховій діяльності.</p> <p>ПРН 13. Ідентифікувати, імітувати, копіювати навички в стоматологічній практиці в межах кваліфікації.</p> <p>ПРН 14. Дотримуватися стандартів професійної діяльності. Виконувати маніпуляції відповідно до алгоритмів та протоколів надання стоматологічної допомоги в межах кваліфікації.</p> <p>ПРН 15. Відпрацьовувати до автоматизму техніку стоматологічних маніпуляцій в межах кваліфікації.</p> <p>ПРН 16. Вдосконалювати послідовність професійних дій за допомогою поєднання двох або більше навичок.</p>
<p>Політика курсу</p>	<p>Дотримання принципів академічної доброчесності. Не толеруються жодні форми порушення академічної доброчесності. Очікується, що роботи студентів будуть самостійними, їх власними оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Для осіб з особливими освітніми пот-</p>

ребами ця вимога застосовується з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей. Під час виконання письмових контрольних робіт, модульних контрольних, тестування, підготовки до відповіді на екзамені користування зовнішніми джерелами заборонено. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем.

Дотримання принципів та норм етики і професійної деонтології. Під час занять здобувачі вищої (фахової передвищої) освіти діють із позицій академічної доброчесності, професійної етики та деонтології, дотримуються правил внутрішнього розпорядку Академії. Під час боротьби з епідемією COVID-19 виконують всі настанови протиепідеміологічного режиму: носять маски, дотримуються соціальної дистанції, використовують антисептики. Ведуть себе толерантно, доброзичливо та виважено у спілкуванні між собою та викладачами.

Відвідування занять. Студенти повинні відвідувати усі лекції, *семінари/практичні/лабораторні заняття* курсу та інформувати викладача про неможливість відвідати заняття.

Політика дедлайну. Студенти зобов'язані дотримуватися термінів, передбачених курсом і визначених для виконання усіх видів робіт.

Порядок відпрацювання пропущених занять. Відпрацювання пропущених занять без поважної причини відбувається згідно з графіком відпрацювань та консультацій. Відпрацювання пропущених занять з поважної причини може проводитися також улюбий зручний час для викладача.

Перескладання підсумкової оцінки з метою її підвищення не допускається, окрім ситуацій передбачених нормативними документами Академії, або неявки на підсумковий контроль з поважної причини.

Структура курсу

Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Вступ. Характеристика медицини військового часу	2
2.	Сучасні військові медичні протоколи надання медичної допомоги. Індивідуальна аптечка IFAK	2
3.	Організація дошпитальної медичної допомоги у зоні бойових дій. Медична допомога у зоні небезпеки	2
4.	Медична допомога в зоні умовної безпеки	2
5.	Медицина катастроф мирного часу	2
6.	Стихійні лиха. Медична допомога в зоні стихійного лиха	2
Разом:		12

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Організація надання першої медичної допомоги пораненим на полі бою. Індивідуальна аптечка IFAK	4
2.	Заходи першої медичної допомоги при пораненнях та ураженнях. Оцінка притомності пораненого пацієнта. Шкали AVPU та GCS. Психологічна допомога	4

3.	Завдання та зміст військово-польової терапії. Шок. Радіаційні ураження Характеристика осередку хімічного зараження.	4
4.	Організація захисту населення та екстреної медичної допомоги у надзвичайний період	4
5.	Модульний контроль 1. Військово-медична підготовка та медицина надзвичайних ситуацій.	4
Разом:		20

Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Уражуюча дія сучасної зброї та характеристика санітарних втрат. Основи організації забезпечення медичним майном і технікою у воєнний час	3
2	Особливості хімічної зброї. Характеристика осередку хімічного зараження. Ураження бойовими отруйними речовинами	2
3	Основи організації санітарно-гігієнічних заходів у військах. Гігієна розташування та пересування військ, особливості гігієни військовослужбовців спеціальних родів військ	2
4	Гігієна польового водопостачання військ. Завдання та основи протиепідемічного захисту військ	2
5	Загальна характеристика протиепідемічних сил і засобів, протиепідемічний захист на етапах медичної евакуації. Санітарно-епідеміологічна розвідка	2
6	Протиепідемічний захист військ в умовах застосування ворогом бактеріологічної зброї масового ураження населення мирного часу	2
7	Завдання та зміст військово-польової терапії. Характеристика ядерної зброї. Радіаційні ураження. Травматичний шок. Синдром тривалого роздавлювання (стиснення) тканин. Термічні опіки. Відмороження	3
8	Організація екстреної медичної допомоги постраждалим в надзвичайних ситуаціях. Система лікувально-евакуаційного забезпечення населення в надзвичайних ситуаціях. Аварії на АЕС і радіаційно-небезпечних об'єктах, їх медико-тактична характеристика	3
9	Транспортні катастрофи, їх медико-тактична характеристика. Лікувально-евакуаційні заходи в осередку транспортних аварій і катастроф. Хіміко-технологічні катастрофи. Класифікація сильнодіючих отруйних речовин, симптоми отруєння. Основні лікувально-профілактичні заходи в осередку хімічного ураження	3
10	Стихійні лиха, їх класифікація та медико-тактична характеристика. Основи організації та проведення аварійно-рятувальних та невідкладних робіт, медична допомога в районах стихійних лих	3
11	Екстрена медична допомога при масових ураженнях в мирний та воєнний час. Основні принципи і способи захисту населення при масових ураженнях у надзвичай-	3

	них ситуаціях природного та техногенного характер	
Література для вивчення дисципліни	<p style="text-align: right;">Разом:</p> <p>28</p> <p>Основна (базова):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Стандарт підготовки І–СТ –3 (видання 2): Підготовка військовослужбовців з тактичної медицини. – К.: «МП Леся», 2015.–148 с. 2. Стандарт підготовки фахова підготовка санітарного інструктора роти (батареї) (видання 1). – К.: «МП Леся», 2015. –416 с. 3. Рум'янцев Ю.В. Психіатрія особливого періоду: Навчальний посібник / 2-е вид., перероб і доп. – К.: «МП Леся», 2015.–228с. 4. Стандарт підготовки І – СТ – 4: Індивідуальна підготовка військовослужбовців з психологічної підготовки. –К.: «МП Леся» 2015. –29 с. 5. М.А. Андрейчин, О.Д. Крушельницький, В.С. Копча, І.В. Огороднійчук Військова епідеміологія з епідеміологією надзвичайних ситуацій підручник за редакцією членкориспондента НАМН України, заслуженого діяча науки і техніки України, професора М.А. Андрейчина. – Тернопіль ТДМУ «Укрмедкнига» 2015р. 320 с. 6. Постанова Кабінету Міністрів України від 29 березня 2002 року № 426 «Про норми харчування військовослужбовців Збройних Сил, інших військових формувань та осіб рядового начальницького складу органів і підрозділів цивільного захисту та Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації, зі змінами, внесеними Постановою Кабінету Міністрів України від 29.04.2015р. № 252». 7. Наказ Міністерства України від 09.02.2016р., №62 «Про затвердження Інструкції з організації продовольчого забезпечення Збройних Сил України». 8. Наказ Міністерства Внутрішніх Справ України від 03.07.2014 р., №632 «Про затвердження Положення про продовольче забезпечення у Державній службі України з надзвичайних ситуацій». 9. Наказ Міністерства оборони України від 09.12.2002р. №402 «Про затвердження Положення про продовольче забезпечення Збройних Сил України на мирний час. 10. Бадюк М.І., Токарчук В.П., Солярик В.В., Бадюк Л.М., Гут Т.М. Військово-медична підготовка: Підручник» Під ред. Бадюка М.І. – К.: «МП Леся», 2007.–484с. 11. М.І. Бадюк, Ф.М. Левченко, В.П. Токарчук та ін. Організація медичного забезпечення військ: Підручник / Під ред. професора Паська В.В. — К.: МП —Леся», 2005. — 430 с. 12. В.В. Вороненко, М.І. Бадюк, В.М. Гулько та ін. Медична служба механізованої (танкової) бригади: Навч. посібник.— К.: УВМА, 2004. — 107 с. 13. Сидоренко П.І., Гут Т.М., Чернишенко Г.А. Військово-медична підготовка — К.: Медицина, 2008. — 432 с. 14. Гут Т.М., Гут Р.П. Військово-медична підготовка: навч. посібник — К.: ВСВ —Медицина, 2010. — 304 с. 15. Гут Т.М. Практикум з військово-медичної підготовки – К.: Здоров'я, 2001. — 92с. 16. Кочін І.В. Черняков Г.О., Сидоренко П.І. Медицина катастроф. — К.: Здоров'я, 2008. — 724 с. 17. Кочін І.В. Черняков Г.О., Сидоренко П.І. Медицина катастроф. — К.: Здоров'я, 2001 — 350 с. 18. Кочін І.В., Черняков Г.О., Сидоренко П.І. Медицина катастроф. — К.: Здоров'я, 2008. — 724 с. 19. Кочін І.В. Медицина катастроф. — К.: Здоров'я, 2002. — 348 с. 20. Наказ Міністра оборони України від 22.06.2001р. №210 «Про дотри- 	

	<p>мання санітарних вимог щодо організації розміщення, водопостачання, харчування та лазнево-прального обслуговування військ (сил) на полігонах (у таборах)».</p> <p>21. К.О. Пашко, М.І. Хижняк, А.М. Щербань, В.А. Кондратюк, Г.А. Крицька, В.В. Нарожнов «Військова гігієна з гігієною при надзвичайних ситуаціях»: Підручник. За ред.. К.О. Пашка. – Тернопіль: Укрмедкнига, 2005. – 312 с.</p> <p>22. М.І. Хижняк, О.Д. Крушельницький, Л.І. Біденко «Військова гігієна та військова епідеміологія». Навчальний посібник. – К.: УВМА, 2008. – 740 с.</p> <p>Додаткова:</p> <p>1. Військова токсикологія, радіологія і медичний захист: Підручник / За ред. Скалецького Ю.М., Мисули І.Р. — Тернопіль: Укрмедкнига, 2003. — 362с.</p> <p>2. Закон України —Про захист населення і територій у надзвичайних ситуаціях техногенного і природного характеру, 2006 р.</p> <p>3. Військова токсикологія, радіологія та медичний захист / М.І. Барасій, І.Ю. Худецький, Ю.С. Балабан та ін. / За ред. Ю.М. Скалецького, І.Р. Мисули. — Тернопіль: Укрмедкнига, 2003. — 362 с.</p> <p>4. Кочін І.В. Черняков Г.О., Сидоренко П.І. Медицина катастроф. — К.: Здоров'я, 2008. — 724 с 5. Кочин І.В., Черняков Г.А., Сидоренко П.І. Научныеосновыэпидемиологии катастроф. — Запорожье, 2004.</p>																																				
<p>Поточний та підсумковий контроль</p>	<p>Поточний контроль здійснюється на кожному <i>практичному занятті</i> із обов'язковим виставленням оцінки за результатами практичної роботи, фронтального індивідуального опитування та тестового контролю.</p> <p>Підсумковий контроль проводиться у вигляді модульного контролю (тестові завдання та контроль практичних навичок), та аліку.</p>																																				
<p>Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу</p>	<p>Лекції, презентації, дискусії, індивідуальні роботи.</p> <p>У разі роботи в дистанційному режимі використовуватиметься віртуальне навчальне середовище MOODLE, Google Classroom.</p> <p>Лекції заняття будуть вестися за допомогою програм електронної комунікації Zoom, Meet чи аналогічних.</p> <p>Поточна комунікація з викладачем буде здійснюватися в соціальних мережах Viber, WhatsUp, Skype (за вибором академічної групи).</p>																																				
<p>Необхідне обладнання</p>	<p>У звичайному режимі навчання. Вивчення курсу передбачає приєднання кожного студента до навчального середовища MOODLE, або GoogleClassroom.</p> <p>У режимі дистанційного навчанняпід час карантину вивчення курсу додатково передбачає приєднання кожного студента до програм ZOOM, або Meet (для занять у режимі відеоконференцій). У цьому випадку студент має самостійно потурбуватися про якість доступу до інтернету.</p>																																				
<p>Критерії оцінювання</p>	<p style="text-align: center;">Схема нарахування та розподіл балів</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th colspan="6" style="text-align: center;">Поточне оцінювання, МК та самостійна робота</th> <th rowspan="2" style="text-align: center;">СМО</th> <th rowspan="2" style="text-align: center;">ПМО</th> <th rowspan="2" style="text-align: center;">ECTS</th> <th rowspan="2" style="text-align: center;">За національною шкалою</th> </tr> <tr> <th colspan="6" style="text-align: center;">Модуль 1</th> </tr> <tr> <th style="text-align: center;">T1</th> <th style="text-align: center;">T2</th> <th style="text-align: center;">...Tn</th> <th style="text-align: center;">САП</th> <th style="text-align: center;">МК 1</th> <th style="text-align: center;">МО</th> <th></th> <th></th> <th></th> <th></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="height: 20px;"></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table> <p>T₁ – T_n – теми занять до модульного контролю 1; САП – середнє арифметичне усіх позитивних оцінок в національній шкалі, яке переводиться у 100 – бальну шкалу; МК модульний контроль; МО (модульна оцінка) – середнє арифметичне САП та МК;</p>	Поточне оцінювання, МК та самостійна робота						СМО	ПМО	ECTS	За національною шкалою	Модуль 1						T1	T2	...Tn	САП	МК 1	МО														
Поточне оцінювання, МК та самостійна робота						СМО	ПМО					ECTS	За національною шкалою																								
Модуль 1																																					
T1	T2	...Tn	САП	МК 1	МО																																

СМО (семестрова модульна оцінка) – це середньоарифметична МО;
ПМО (підсумкова модульна оцінка) – виставляється в кінці вивчення дисципліни за 100 – бальною, національною шкалою та ECTS.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За 100-бальною шкалою	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	відмінно	A
80-89	добре	B
70-79	добре	C
60-69	задовільно	D
51-59	задовільно	E
35-50	незадовільно з можливістю повторного складання	FX
0-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом вивчення дисципліни за зазначений семестр	F

Питання до підсумкового контролю

1. Організація діяльності служби екстреної медичної допомоги України (нормативно-правова база).
2. Організаційна структура, основні завдання та функції центру екстреної медичної допомоги та медицини катастроф.
3. Основні завдання, функції, права та відповідальність бригади екстреної (швидкої) медичної допомоги.
4. Табелі оснащення та засоби особистої безпеки бригади екстреної (швидкої) медичної допомоги.
5. Організаційна структура, основні завдання, функції та оснащення відділення екстреної (невідкладної) медичної допомоги багатопрофільної лікарні.
6. Мета, етичні, деонтологічні і юридичні аспекти екстреної медичної допомоги постраждалим на догоспітальному етапі.
7. Огляд місця події, забезпечення особистої безпеки медичного персоналу, безпеки свідків події та постраждалого, наближення до постраждалого (хворого).
8. Ергономічні принципи в роботі виїзної бригади ЕМД (при роботі в приміщенні, на вулиці), робота в команді.
9. Первинний огляд (ABC). Завдання первинного огляду. Технологія проведення у притомного і непритомного пацієнта.
10. Надання медичної допомоги в ході первинного огляду. Визначення подальшої тактики на місці події.
11. Завдання вторинного огляду. Показання для проведення вторинного огляду на місці події та на шляху евакуації. Технологія вторинного (ABCDE) огляду постраждалого (хворого).
12. Патогенез, клініка, діагностика і лікування обструкції дихальних шляхів у пацієнтів різних вікових груп.
13. Забезпечення прохідності дихальних шляхів шляхом закидання голови назад або виведення нижньої щелепи (висування вперед). Потрійний прийом Сафара.
14. Забезпечення прохідності дихальних шляхів при травмі шийного відділу хребта.
15. Ревізія і очищення ротової порожнини ручним і апаратним способами.
16. Застосування ротогорлової (орофарингеальної) і носогорлової (назофарингеальної) трубки.
17. Вентиляція легень постраждалого через маску з використанням ручного апарата для штучної вентиляції легень (Амбу), подання кисню.
18. Показання і техніка інтубації постраждалого.
19. Застосування альтернативних методів забезпечення прохідності дихальних шляхів за допомогою ларингеальної маски, ларингеальної трубки.

- ки, комбітьюба.
20. Симптоми часткової і повної непрохідності дихальних шляхів при попаданні стороннього тіла, методи її відновлення. Прийом Геймліха.
  21. Поняття про термінальні стани. Діагностика клінічної смерті. Абсолютні та відносні ознаки біологічної смерті.
  22. Причини неефективного кровообігу. Діагностика раптової смерті.
  23. Діагностика причин зупинки серця, які можна усунути у процесі реанімації – чотири “Г”: гіпоксія, гіповолемія, гіпер/гіпокаліємія, гіпомагнійемія, ацидоз, гіпотермія; чотири „Т“: tension (напружений) пневмоторакс, тампонада серця, тромбемболія, токсичне передозування.
  24. Фармакотерапія при зупинці серця.
  25. Технологія серцево-легеневої реанімації при наявності автоматичного дефібрилятора.
  26. Тривалість серцево-легеневої реанімації, ознаки, які вказують на її ефективність та припинення.
  27. Післяреанімаційна підтримка.
  28. Помилки та ускладнення, які виникають під час проведення серцево-легеневої реанімації.
  29. Правові та етичні аспекти серцево-легеневої реанімації.
  30. Діагностика та екстрена медична допомога при гострому коронарному синдромі.
  31. Діагностика та екстрена медична допомога при кардіогенному шоці.
  32. Діагностика та екстрена медична допомога при гіпертонічному кризі.
  33. Діагностика та екстрена медична допомога при анафілактичному шоці.
  34. Діагностика та екстрена медична допомога при гіпотермії.
  35. Діагностика та екстрена медична допомога при утопленні.
  36. Діагностика та екстрена медична допомога при ураженні електричним струмом.
  37. Діагностика та екстрена медична допомога при комі невизначеної етіології.
  38. Діагностика та екстрена медична допомога при комах, пов'язаних із цукровим діабетом.
  39. Діагностика та екстрена медична допомога при отруєнні невідомим газом.
  40. Діагностика та екстрена медична допомога при отруєнні невідомою речовиною.
  41. Діагностика та екстрена медична допомога при механічних пошкодженнях черепа.
  42. Діагностика та екстрена медична допомога при механічних пошкодженнях хребта.
  43. Діагностика та екстрена медична допомога при механічних пошкодженнях грудної клітки.
  44. Діагностика та екстрена медична допомога при механічних пошкодженнях органів черевної порожнини, тазу і тазових органів.
  45. Діагностика та екстрена медична допомога при механічних пошкодженнях кінцівок.
  46. Діагностика та екстрена медична допомога при політравмі.
  47. Діагностика та екстрена медична допомога при синдромі довготривалого стиснення і розчавлення.
  48. Діагностика та екстрена медична допомога при зовнішній і внутрішній кровотечі.
  49. Діагностика та екстрена медична допомога при травматичному шоці.
  50. Діагностика та екстрена медична допомога при геморагічному шоці.
  51. Діагностика та екстрена медична допомога при гемо- і пневмотораксі.
  52. Алгоритм дій бригади екстреної медичної допомоги при дорожньоотран-

- спортній пригоді.
53. Загальні принципи детоксикаційної терапії на догоспітальному етапі. Андидотна терапія.
  54. Порядок дій бригад екстреної медичної допомоги у безпечному вогнищі масового ураження.
  55. Первинне медичне сортування за системою START.
  56. Правила використання сортувальних браслетів і талонів.
  57. Поняття про бригади постійно готовності першої черги, спеціалізовані бригади постійної готовності другої черги, мобільні польові бригади, їх формування і завдання.
  58. Способи розшуку поранених.
  59. Способи наближення до поранених на полі бою.
  60. Способи відтягування поранених і винесення їх з поля бою в укриття.
  61. Способи перенесення та перевезення потерпілих.
  62. Способи тимчасового спинення зовнішньої кровотечі на полі бою.
  63. Способи накладання асептичної пов'язки при пораненнях кінцівок, живота, грудної клітки.
  64. Способи накладання оклюзійної пов'язки при відкритому пневмотораксі.
  65. Тимчасова іммобілізація кінцівок з використанням пов'язок і підручних засобів.
  66. Способи штучної вентиляції легенів.
  67. Інгаляція кисню за допомогою інгаляторів КІ-4.
  68. Штучна вентиляція легенів за допомогою апарата ДП-10.
  69. Транспортна іммобілізація за допомогою шини Дітеріхса.
  70. Транспортна іммобілізація за допомогою шини Крамера.
  71. Транспортна іммобілізація за допомогою фанерної шини.
  72. Транспортна іммобілізація за допомогою праці підборідної з пов'язкою головною.
  73. Клінічні ознаки шоку.
  74. Зміст заходів першої медичної допомоги при травматичному шоку на полі бою.
  75. Основні симптоми синдрому тривалого роздавлювання (стиснення) тканин (СТРТ).
  76. Зміст заходів першої медичної допомоги при синдромі тривалого роздавлювання (стиснення) тканин.
  77. Характеристика термічних опіків за глибиною ураження.
  78. Польові методи визначення площі термічних опіків.
  79. Особливості термічних опіків від запалювальних сумішей.
  80. Перша медична допомога при термічних опіках.
  81. Механізм розвитку променевих уражень.
  82. Види радіаційних уражень.
  83. Клінічна характеристика гострої променевої хвороби.
  84. Перша медична допомога при первинній променевій реакції.
  85. Класифікація бойових отруйних речовин (ОР).
  86. Клінічна картина ураження ФОР, перша медична допомога.
  87. Клінічна картина ураження ОР шкірно-наривної дії, перша медична допомога.
  88. Клінічна картина ураження ОР загальноотруйної дії, перша медична допомога.
  89. Клінічна картина ураження ОР задушливої дії, перша медична допомога.
  90. Організація і завдання Державної служби медицини катастроф (ДСМК).
  91. Заклади і формування ДСМК.
  92. Принципи лікувально-евакуаційного забезпеченні в системі ДСМК.

93. Медичне сортування потерпілих, види, мета.
94. Медична евакуація потерпілих.
95. Основні уражуючі чинники катастроф.
96. Транспортні катастрофи, їх медико-тактична характеристика.
97. Катастрофи на морському та річковому транспорті, причини, прогнозування санітарних втрат, можливі види уражень.
98. Катастрофи на залізничному транспорті, причини, прогнозування санітарних втрат, можливі види уражень.
99. Дорожньо-транспортні аварії, причини, можливі види уражень.
100. Види медичної допомоги постраждалим у надзвичайних ситуаціях.
101. Зміст і обсяг першої медичної допомоги.
102. Експертна медична допомога.
103. Характеристика радіаційних аварій.
104. Одиниці вимірювання йонізуючого випромінювання.
105. Біологічна дія йонізуючого випромінювання на організм людини.
106. Колективні засоби захисту населення від дії чинників радіаційного, хімічного та бактеріологічного ураження.
107. Засоби індивідуального захисту органів дихання.
108. Види протигазів, правила надягання.
109. Засоби індивідуального захисту шкіри.
110. Класифікація сильнодіючих отруйних речовин (СДОР), симптоми отруєння.
111. Санітарно-хімічна розвідка.
112. Прилади хімічної розвідки, правила користування.
113. СДОР, найчастіші отруєння, симптоми отруєнь, перша медична допомога при отруєннях хлором, аміаком, чадним газом..
114. Медичні засоби захисту при радіаційному, хімічному та бактеріологічному ураженні.
115. Причини виникнення і класифікація стихійних лих, медико-тактична характеристика.
116. Правила поведінки населення під час стихійних лих, терористичних актів, під час перестрілки.
117. Перша медична допомога при обмороженнях.
118. Надання медичної допомоги при втопленні.
119. Перша медична допомога при ураженні електричним струмом.
120. Особливо небезпечні інфекції (ОНІ), особливості епідемічного процесу.
121. Санітарно-гігієнічні та протиепідемічні заходи при ОНІ.
122. Санітарно-епідемічна розвідка, мета, оцінка результатів.
123. Організація харчування, водопостачання і комунального обслуговування при епідемічних небезпеках.
124. Санітарно-гігієнічні та протиепідемічні заходи в епідемічних осередках.
125. Дезінфекція, види, засоби.
126. Режимно-обмежувальні заходи в епідемічних осередках (карантин, обсервація).

Опитування

Анкету з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу